

BESLUT

2017-10-16

Dnr: 17/01025

SAKEN

Gotland runt, P4 Gotland, 2017-04-05, inslag om en cross- och endurobana; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget fälls. Granskningsnämnden anser att det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

SR ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

I inslaget befann sig reportern norr om Etelhem och pratade med ordföranden för en cross- och enduroklubb. Bland annat sades följande.

(Reporter) – Och här ska bli södra Gotlands motorcentrum eller tar jag i då?
 (Ordförande) – Nej, det stämmer nog ungefär med vad vi vill ha till faktiskt. (Reporter) – Du får berätta, ni började ju planera kring en ny motocross- och endurobana 2011, det, nu är det sex år sen, varför är det, varför ligger den inte här? (Ordförande) – Det är ju... (Reporter) – Eh... (Ordförande) – ...det här med byråkratin, dels så måste ju crossbanan ha ett bygglov, för själva anläggningen. Sen måste vi ha miljötillstånd för själva verksamheten och vi är inne på, ja vad ska vi säga, tredje varvet nu, i byråkratin. (Reporter) – Vad är det som händer, vad är det som, vad är det i byråkratin som ställer till det för era stora planer? (Ordförande) – Det är överklaganden som har kommit in. (Reporter) – Ja, men det bor ju inget folk här nere i skogen. (Ordförande) – Inte här men det finns grannar inom 1 000 meter från yttre gränsen. (Reporter) – Men, och de vill inte att det ska låta något motorljud, men det ligger ju vägar och sånt emellan så motorljud kan man ju aldrig komma ifrån om man bor på landsbygden. (Ordförande) – Nej, det, det stämmer ju. Men samtidigt så, vi har ju gjort beräkningar, och där ligger vi ju under gränsvärdena. [...] (Reporter) – Har du deppat ihop någon gång, jag menar när ni började 2011 så kunde ni väl inte föreställa er att det skulle gå sju år och inte kommit längre än så här. (Ordförande) – Nej, inte riktigt sju år, vi hade väl räknat med [...] tre kanske, för det, det är ändå rätt mycket som ska gås igenom [...].

Därefter framgick bland annat att det skulle ta minst ett år att komma igång om klubben fick tillstånd att börja att anlägga. Vidare sades bland annat följande.

(Reporter) – Du, hur många motorcykelåkare går nu och längtar efter att få det här? För det [...] blir ju också så här om du, om du ser det ett steg till, nu kommer militären tillbaka [...] det kommer bli mycket mindre tillgänglighet här så nej, det är ju verkligen ett behov. (Ordförande) – Ja, alltså när Tofta försvann för endurosporten på ön, då, det var ett ganska hårt slag. Det, det kan vi ju säga utan tvekan och just nu har vi ju inte så många alternativ så det är ju ett extremt behov. (Reporter) – Men sen är det ju också, tar det för lång tid då hinner de där enduroåkarna ge upp och lägga av och sälja cyklarna. (Ordförande) – Ja, det gäller även crossåkarna för de banorna som finns inne i Visby det, det vet vi ju inte när de försvinner.

Reportern frågade sen hur stor sporten är på Gotland. Därefter sades bland annat följande.

(Reporter) – Så det finns ju ett enormt behov och sen nu [...] alla de som bara älskar att komma till Gotland och köra när det går att köra här och ingen annan stans i Sverige. (Ordförande) – Ja, precis, och jag har fått ett flertal samtal från fastlandet så, när de undrar när banan är igång så de kan ta med sig cykeln på semestern. (Reporter) – Deppar du ihop ibland? [...] (Reporter) – Och du tänker inte ge dig. När, nu får du gissa hej vilt, när får vi ut och rapportera ifrån den första enduro eller motocrosstävlingen i Etelhem? (Ordföranden) – Jag vill se 2018. (Reporter) – 2018, då är det, då är det rätt nära då. [...] Då måste de här överklagandena, då måste, ni måste få alla tillstånd ganska fort då. (Ordföranden) – Ja det måste vinna laga kraft, som det då heter. Då kan vi köra igång fullt ut. (Reporter) – Kan man inte smyga ut med en liten el-tävling så länge då? Nej det går inte förstås. Tillståndet för banan är som den är. Den måste till. (Ordföranden) – Precis, det man kan göra är ju att söka dispens från terrängkörningslagen. [...] (Reporter) – Vad skulle du vilja säga till de personer som finns runtomkring för att göra det här möjligt, vad ska vi, du får chansen att va, ja ett brandtal. (Ordföranden) – Håll kvar vid tanken på att vi kommer att få igång det här, det är, det kommer och bli körningar här ute, vi kommer och ha fin anläggning som går att utnyttja [...] (Reporter) – Det är härligt att höra din entusiasm. [Ordförandes namn] jag bara säger, jättemycket lycka till med MX Visby och cross- och gokartbanan i Etelhem. Det kan bli ett eldorado när det väl är igång. [...] Du tror på en ljusnande framtid för det här? (Ordföranden) – O ja. (Reporter) – Tack för att du [...] med mig här i skogen så att jag fick se den här banan. Jag ska komma när det är invigning, 2018 sa vi? (Ordföranden) – Ja, det är, det satsar vi på. (Reporter) – Det är jättebra, tack ska du ha.

ANMÄLAN

Anmälaren anför att ordföranden som intervjuades i inslaget inte är en sockenbo. Han företräder en mc-klubb i Visby, som vill anlägga en motocrossbana i Etelhem. Klubben har fått byggnadsnämnden med sig. Sakägande grannar och andra intressenter av det fina området har överklagat ärendet. Mc-klubbens företrädare fick utrymme att tala sig varm för en motocrossbana i Etelhem. Hans bekymmer med att ännu inte ha fått tillstånd till banan skylls på utdragen byråkrati och grannar till den tänkta motocrossbanan. Reportern kallade också hindren mot banan för byråkrati och grannar.

Slutligen önskade reportern mc-klubben lycka till på vägen att få i gång motorcykelkörningen på motorbanan.

Det är välbekant på Gotland, och särskilt hos medierna, att det finns kraftfulla protester mot mc-klubbens planer på att anlägga en motocross- och enduro-anläggning i Etelhem. Inslaget gav uttryck för mc-klubbens uppfattning vilken stöddes av reportern. Det gavs inget utrymme att komma till tals för det stora motståndet mot motorbanan. Men motorcykelklubbens ordförande kom till tals utan att ens vara sockenbo. Reportern gav genom sitt inslag intrycket att sockenborna i Etelhem önskar en motocrossbana. Så är definitivt inte fallet.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Varje vecka sänder P4 Gotland förmiddagsprogrammet *Gotland runt* där man tar upp aktualiteter och vardagsliv i en av öns 93 kyrksocknar. Programmet sänds alltid direkt. En del av programmet består av en intervju med en utvald person med syftet att spegla vad som pågår på orten just nu. Tanken är att skildra vad som upptar intervjupersonens tid och liv för tillfället. Under den nu aktuella intervjun berättade klubbordföranden om sitt engagemang i motocrossbanan och de olika turerna kring bygglov, tillstånd med mera.

P4 Gotland har under flera år löpande rapporterat om de olika turerna kring byggnadsnämndens handläggning och överklagandena i ärendet. Senast den 15 maj 2017 rapporterade man i nyheterna att Mark- och miljödomstolen på formella grunder upphävt beslutet att anlägga en endurobana i Etelhem.

SR anser att det tydligt framgick i inslaget att det fanns olika uppfattningar angående anläggningen. Det sades att beslutet om banan var överklagat. Det framgick också att det var grannar som hade motsatt sig beslutet och att ett skäl var bullret som kunde uppstå. Ämnet blev allsidigt belyst och de olika inställningarna redovisades. Någon kritik mot en utpekad part framfördes inte i inslaget.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Radio ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller

reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det framgick i inslaget att den planerade cross- och endurobanan efter flera år fortfarande inte fått de tillstånd som krävdes på grund av överklaganden. I inslaget uttalade sig reportern i mycket positiva ordalag om den planerade banan och gav uttryck för sin personliga uppfattning om vikten av att banan skulle få anläggas. Nämnden anser att reporterns uttalanden var så värderande att de innebar ett ställningstagande i strid med kravet på opartiskhet i SR:s sändningstillstånd.

Nämnden kan inte finna att vad anmälaren anfört medför att inslaget strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Kristina Ståhl, Jan Holmberg, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz och Malin Bergström efter föredragning av Jenny Grass.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Jenny Grass

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.